

НАРЕДБА № 11 от 30.10.2023 г. за структурата и организацията на дейността на съдебните центрове по медиация

Издадена от Висшия съдебен съвет, обн., ДВ, бр. 94 от 10.11.2023 г., в сила от 1.07.2024 г., попр., бр. 97 от 21.11.2023 г., изм. и доп., бр. 62 от 30.07.2025 г., в сила от 30.07.2025 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се уреждат отношенията, свързани с устройството и организацията на дейността на съдебните центрове по медиация, наричани по-долу "съдебните центрове", статута и задълженията на координатора на съдебния център, както и събирането на информация и координирането на дейността на центровете.

Чл. 2. (Доп. – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) Целите на наредбата са създаване на структура на съдебните центрове, която позволява отчитане на специфичните нужди на всеки отделен център, както и гарантиране на високото качество на провежданите в центровете информационни срещи за процедура по медиация и процедури по медиация.

Чл. 3. (Доп. – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) В съдебните центрове се провеждат информационни срещи за процедура по медиация и процедури по медиация по висящи съдебни дела.

Чл. 4. (Доп. – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) Съдебните центрове осигуряват организацията и условията за провеждането на информационните срещи за процедура по медиация и процедурите по медиация по висящи съдебни дела, като подпомагат, координират и контролират дейността на медиаторите съгласно наредбата по чл. 25 от Закона за медиацията.

Глава втора УСТРОЙСТВО НА СЪДЕБНИТЕ ЦЕНТРОВЕ ПО МЕДИАЦИЯ

Чл. 5. Съдебен център се създава към всеки окръжен съд.

Чл. 6. (1) Към всеки районен съд се създава териториално поделение на съдебния център.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) Териториалните поделения осигуряват условията, необходими за провеждане на информационни срещи за процедура по медиация и процедури по медиация.

(3) Териториалните поделения се поддържат от съответния районен съд.

Чл. 7. (1) С решение на съдийската колегия на Висшия съдебен съвет могат да се създават самостоятелни съдебни центрове и към отделни районни съдилища.

(2) Предложение за създаване на самостоятелен съдебен център към районен съд може да се направи и от председателя на районния съд или от председателя на съответния окръжен съд.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) Самостоятелен съдебен център се създава, когато броят на делата, по които се провежда задължителна информационна среща за процедура по медиация в съответния районен съд или други обстоятелства налагат това.

(4) Когато към районния съд е създаден самостоятелен съдебен център, в този районен съд не се разкрива териториално поделение на съдебния център към съответния окръжен съд.

(5) При отпадане на необходимостта от самостоятелен съдебен център към районен съд по решение на съдийската колегия на Висшия съдебен съвет центърът се закрива. Предложението за това се прави по реда на ал. 2.

Чл. 8. (1) Дейността на съдебния център се организира от председателя на съда, към който е разкрит, или от определен от него съдия от същия съд. Председателят може да възложи отделни организационни дейности на координатора на съдебния център.

(2) Председателят на съда или определеният от него съдия анализира данните за дейността на съдебния център, приема промени в организацията на работата на центъра и на координатора, когато това е необходимо за подобряване на дейността на центъра, и осъществява всички други действия във връзка с дейността на центъра.

Чл. 9. (1) Медиаторите към съдебния център избират трима свои представители за срок от три години, които участват в организацията на дейността на центъра.

(2) Представителите на медиаторите:

1. правят предложения за подобряване на дейността на центъра и на работата на медиаторите;

2. изготвят становища по сигнали във връзка с дейността на медиаторите и на съдебния център;

3. участват в комисията за оценка на дейността на медиаторите.

(3) Когато подаден сигнал във връзка с дейността на медиатор се отнася до представител на медиаторите, той не участва при изготвянето на становището по т. 2 на ал. 2.

(4) При предсрочно прекратяване на мандата на представител на медиаторите на негово място се избира друг представител на медиаторите, който довършва започнатия мандат.

(5) Координаторът подпомага представителите на медиаторите при организиране на срещи на медиаторите към съдебния център, включително за избиране на нови представители на медиаторите.

Чл. 10. (1) В съдебния център се назначават един или повече координатори, които са съдебни служители.

(2) В съдебните центрове могат да се назначават и други съдебни служители, определени от председателя на съда, когато дейността на центъра изисква това.

Глава трета **КООРДИНАТОР**

Чл. 11. (Доп. – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) Провеждането на информационните срещи и процедурите по медиация в съдебния център се организира от един или повече координатори.

Чл. 12. (1) Координаторът е съдебен служител в съда, към който е разкрит съдебният център.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) Координаторът преминава задължително първоначално обучение по програма, одобрена от съдийската колегия на Висшия съдебен съвет, което включва запознаване с процедурата по медиация и особено спецификите при координиране и организация на съдебен център по медиация, както и със съдебната процедура, комуникацията със страните и техните процесуални представители, събиране на статистическа информация и информация от страните за нивото на удовлетвореност от проведената информационна среща или процедура по медиация, водене на деловодството на съдебния център. Могат да се провеждат и последващи обучения за координаторите.

Чл. 13. Координаторът:

1. участва в организирането на дейността на съдебния център;

2. осъществява контакт със страните по спора, техните процесуални представители и медиаторите по организационни въпроси;

3. (изм. – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) определя дата и час за провеждане на информационната среща за процедура по медиация;

4. (нова – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) определя дата и час за провеждане на началото на процедурата по медиация, когато страните са постигнали съгласие за това;

5. (предишна т. 4, изм. и доп. – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) определя медиатор, който да проведе информационната среща за процедурата по медиация в предвидените за

това случаи;

6. (нова – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) определя медиатор, който да проведе процедурата по медиация, когато страните не са постигнали съгласие за това;

7. (предишна т. 5, доп. – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) координира съвременното предаване от медиатора на съдията по делото на информацията относно резултата от проведената информационна среща за процедура по медиация и участието на страните в нея;

8. (нова – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) когато страните са постигнали съгласие за това, координира съвременното предаване от медиатора на съдията по делото на информацията относно резултата от проведената процедура по медиация и участието на страните в нея;

9. (предишна т. 6 – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) информира съда за спиране на процедурата;

10. (предишна т. 7, изм. и доп. – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) приема подадените във връзка с информационна среща за процедура по медиация документи, като сменя електронен образ на документите на хартиен носител и ги запазва в Единната информационна система на съдилищата;

11. (предишна т. 8 – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) организира срещи на медиаторите в центъра за обсъждане на трудности при провеждането на медиации и преодоляването им;

12. (предишна т. 9, изм. – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) администрира седмичното отчитане на часовете от проведени информационни срещи за процедура по медиация, изготвя разходни ордери за изплащане на възнаграждението на медиаторите и ги представя за утвърждаване на председателя на съда или на определено от него лице от съда;

13. (нова – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) администрира седмичното отчитане на часовете от проведени медиации, изготвя разходни ордери за изплащане на възнаграждението на медиаторите и ги представя за утвърждаване на председателя на съда или на определено от него лице от съда;

14. (предишна т. 10 – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) изготвя шестмесечна и годишна статистика за дейността на съдебния център по медиация;

15. (предишна т. 11 – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) предлага промени в организацията на работата на съдебния център, които се утвърждават от председателя на съда;

16. (предишна т. 12 – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) изпълнява и други задължения, свързани с организацията на дейността на центъра.

Чл. 14. Съдебни служители не могат да извършват дейност като медиатори в съдебен център.

Глава четвърта

СТАТИСТИКА, АНАЛИЗ И КООРДИНИРАНЕ НА ДЕЙНОСТТА НА СЪДЕБНИТЕ ЦЕНТРОВЕ ПО МЕДИАЦИЯ

Чл. 15. (Изм. и доп. – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) В съдебните центрове се събира информация и се изготвя статистика относно информационните срещи за процедура по медиация и процедурите по медиация, като информацията се събира отделно за случаите по чл. 19, ал. 1 и 3 и по ал. 5 от Закона за медиацията. Информацията включва:

1. (изм. – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) брой на проведените информационни срещи за процедура по медиация;

2. (нова – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) брой на проведените медиации, когато страните са постигнали съгласие за това;

3. (предишна т. 2 – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) брой на сключените споразумения в процедурите по медиация;

4. (предишна т. 3 – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) брой на съдебните дела, които са прекратени със спогодба или поради оттегляне или отказ от иска след проведена процедура по медиация при препращане по същото или по друго дело;

5. (предишна т. 4, изм. и доп. – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) брой на непроведените информационни срещи за процедура по медиация;

6. (предишна т. 5 – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) брой на прекратените процедури и причините за това;

7. (нова – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) продължителността на всяка от информационните срещи за процедура по медиация;

8. (предишна т. 6 – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) продължителността на всяка от процедурите по медиация и броя на проведените срещи.

Чл. 16. (1) В съдебните центрове се събира информация за дейността на всеки един медиатор относно:

1. (изм. – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) брой проведени информационни срещи за процедура по медиация и тяхната продължителност;

2. (нова – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) брой проведени медиации, когато страните са се съгласили на това, тяхната продължителност и брой срещи;

3. (предишна т. 2 – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) брой постигнати споразумения, включително брой прекратени дела след приключване на медиацията при съответния медиатор;

4. (предишна т. 3 – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) удовлетвореност на страните от работата на медиатора;

5. (нова – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) брой информационни срещи за процедура по медиация, при които страните са избрали медиатора;

6. (предишна т. 4 – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) брой медиации, при които страните са избрали медиатора.

(2) Съдебните центрове събират информация и за:

1. (изм. – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) брой препратени дела от всеки съдия;

2. брой постигнати споразумения или прекратени дела след процедури по медиация при препращане от всеки съдия.

Чл. 17. Координаторът на съдебния център по медиация събира цялата информация и изготвя статистика на всеки шест месеца.

Чл. 18. (Доп. – ДВ, бр. 62 от 2025 г., в сила от 30.07.2025 г.) Въз основа на събраната статистическа информация и обобщената информация от събраните формуляри с информация за нивото на удовлетвореност от проведените информационни срещи за процедура по медиация и проведените процедури по медиация съгласно наредбата по чл. 25 от Закона за медиацията координаторът на съдебния център изготвя годишен отчет за дейността на центъра и го предоставя на председателя на съда, към който е разкрит съдебният център, за включване в годишния доклад на съда.

Чл. 19. Специализираната администрация на Висшия съдебен съвет:

1. обобщава и анализира информацията от отчетите на съдебните центрове;

2. обобщава и анализира добрите практики на центрoвете;

3. предоставя съдействие на координаторите на съдебните центрове във връзка с осъществяване на функциите им;

4. спомага за обмен на информация между съдебните центрове.

Чл. 20. (1) Обобщената статистическа информация относно дейността на съдебните центрове, изготвените въз основа на нея анализи, както и постъпили запитвания и предложения от председателите на съдилищата, към които са създадени съдебни центрове, или от координаторите на центрoвете във връзка с установени проблеми или създадени добри практики в работата на съдебните центрове, се обсъждат от Съвет по въпросите на медиацията по висящи съдебни дела ("съвет").

(2) Съветът се състои от най-малко трима членове с опит в областта на медиацията,

определени за срок от три години, които включват:

1. съдия, определен от съдийската колегия на Висшия съдебен съвет, който е председател на съвета;
2. лице, определено от министъра на правосъдието;
3. адвокат, който е вписан в списък на медиаторите към съдебен център, определен от Висшия адвокатски съвет;
4. други лица, които могат да бъдат определени от съдийската колегия на Висшия съдебен съвет.

(3) Съветът се свиква на заседания от председателя най-малко веднъж на три месеца. Председателят може да свика заседание и когато това е необходимо за своевременното обсъждане на важни въпроси. Заседанията може да се провеждат и чрез видеоконферентна връзка.

(4) Съветът обсъжда въпросите и информацията по ал. 1, като предлага решения за възникнали проблеми, констатира положителни или негативни тенденции, свързани с дейността на съдебните центрове, и прави предложения за подобряването на дейността на центровете, като предлага и подходящи мерки за това, включително и чрез необходими законодателни изменения, както и определя комуникационната стратегия на съдилищата по отношение на медиацията, осъществявана в съдебните центрове.

(5) Предложенията на съвета се отправят до съдийската колегия на Висшия съдебен съвет.

(6) Съветът определя информацията, която да бъде публикувана на интернет страницата на Висшия съдебен съвет.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Наредбата влиза в сила от 1 юли 2024 г.

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 84а, ал. 4 от Закона за съдебната власт.

§ 3. (Попр. – ДВ, бр. 97 от 2023 г.) В Правилника за администрацията на съдилищата (приет с решение на Пленума на Висшия съдебен съвет по протокол № 25 от 3.08.2017 г. – обн., ДВ, бр. 68 от 22.08.2017 г.; изм. и доп., бр. 91 от 23.10.2020 г.) се създава глава трета "а":

"Глава трета "а"

КООРДИНАТОР НА СЪДЕБЕН ЦЕНТЪР ПО МЕДИАЦИЯ

Чл. 10а. (1) Координаторите са съдебни служители, които организират дейността на съдебните центрове по медиация.

(2) За координатор се назначава лице, което е български гражданин и има завършено висше образование с образователна степен "бакалавър".

(3) Назначаването на координатор се извършва след провеждането на конкурс, организиран от административния ръководител на съответния орган на съдебната власт.

(4) Функциите на координатора се уреждат в Наредба № 11 от 2023 г. за структурата и организацията на дейността на съдебните центрове по медиация.

(5) Когато няма назначен координатор, административният ръководител със заповед възлага функциите му да се изпълняват от съдебен администратор, административен секретар или от друг съдебен служител."